

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 1/2016-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. januára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Lukáčom, Hlavná 19, Prešov, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8 Co 79/2012 z 25. marca 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 271/2013 z 30. januára 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. mája 2014 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa

čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 79/2012 z 25. marca 2013 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 271/2013 z 30. januára 2014 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 7 C 725/2004 (ďalej aj „pôvodné konanie“) vystupoval sťažovateľ v procesnom postavení žalovaného v konaní iniciovanom mestom Prešov (ďalej len „žalobca“), v ktorom sa žalobca domáhal určenia, že je vlastníkom miestnej komunikácie špecifikovanej v žalobnom návrhu.

Sťažovateľ podaním doručeným okresnému súdu 28. júna 2011 žiadal o obnovu pôvodného konania, a to z dôvodu, že až po nahliadnutí (v prvej polovici roku 2011) do konkurzného spisu Krajského súdu v Košiciach (ďalej aj „konkurzný súd“) sp. zn. 1 K 17/00 zistil, že súpis majetku [REDAKOVANÉ] (ďalej len „úpadca“), spolu aj s prílohami bol založený v osobitnom zväzku, a preto znalecké posudky, ktoré sa v ňom nachádzali, neboli predložené okresnému súdu pri rozhodovaní vo veci vedenej pod sp. zn. 7 C 725/2004, a preto tieto dôkazy nemohol sťažovateľ bez svojej viny použiť v pôvodnom konaní. Sťažovateľ je toho názoru, že pokiaľ by bol zaslaný okresnému súdu celý spisový materiál, mohol mu privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

Okresný súd uznesením sp. zn. 29 C 152/2011 z 23. marca 2012 (ďalej len „uznesenie okresného súdu o zamietnutí návrhu na obnovu konania“) zamietol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania a zaviazal ho zaplatiť žalobcovi trovy konania.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd tak, že odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľ napokon proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal dovolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol tak, že ho odmietol ako neprípustné.

Podľa sťažovateľa neobstojí tvrdenie krajského súdu, že dôkazy, ktoré v dobe pôvodného rozhodovania existovali, nemohol bez svojej viny použiť, a že nič mu nebránilo navrhnúť v pôvodnom konaní vykonať dokazovanie obsahom konkurzného spisu úpadcu, pretože „konkurzný spis bol pripojený k pôvodnému konaniu avšak bol neúplný a sťažovateľ nemohol vedieť, že dôkaz - dožiadanie, ktoré súd prvého stupňa v pôvodnom konaní vykonal v zmysle § § 120 ods. 1 a 122 ods. 2 O. s. p., a to pripojením konkurzného spisu 1 K 17/00, nevykonal súd správne.

Je predsa nesporné a nemožno to pripočítať na ťarchu sťažovateľa, ktorý sa držal zásady, že súd pozná právo a že nepredpokladal, že Krajský súd v Košiciach zašle Okresnému súdu Prešov na jeho dožiadanie nekompletný konkurzný spis.“.

Podľa názoru sťažovateľa nemožno od neho „spravidlivo požadovať a neukladá mu to ani žiaden právny predpis, povinnosť pri vykonávaní dôkazov zo strany súdu zisťovať, či súd vykonal tento úkon - dožiadanie správne. Na pojednávaní konanom dňa 24. 05. 2007 v pôvodnom konaní pred Okresným súdom Prešov súd: „oboznámil účastníkov konania z konkurzným spisom, ktorý bol predložený súdu z Krajského súdu v Košiciach č. 1 K 17/00 týkajúci sa konkurzného konania voči úpadcovi [REDAKOVANÉ] a nie iba s čiastočným, tzn. s neúplným spisom úpadcu [REDAKOVANÉ]“.

Ďalej sťažovateľ poukazuje na to, že v konaní o návrhu na obnovu konania bolo nepochybne preukázané, že nemohol zo svojej viny v pôvodnom konaní predložiť dôkaz – súpis majetku úpadcu, pričom tento dôkaz mu mohol privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci, keďže súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd považovali za preukázané, že stavba pozemnej komunikácie nebola zahrnutá v súpise majetku.

Sťažovateľ zastáva názor, že priaznivejšie rozhodnutie vo veci mohol pre neho privodiť práve súpis majetku úpadcu, pretože sťažovateľ nadobudol predmetnú pozemnú komunikáciu od spoločnosti [REDAKOVANÉ] – [REDAKOVANÉ], ktorá ju nadobudla od správcu konkurznej podstaty úpadcu kúpnu zmluvou, a túto miestnu komunikáciu mal správca konkurznej podstaty zaradenú v súpise majetku úpadcu pod poradovým číslom 48,

pričom v pôvodnom konaní považoval súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd za preukázané, že stavba miestnej komunikácie nebola zahrnutá v súpise majetku.

Podľa názoru sťažovateľa krajský súd ako súd odvolací súd vo svojom uznesení neposudzoval jeho tvrdenú skutočnosť, že mu bola znemožnená, odňatá možnosť realizácie jeho procesných práv stanovených Občianskym súdnym poriadkom (ďalej aj „OSP“), ktoré majú slúžiť na ochranu jeho právom chránených záujmov v konkrétnom konaní nepredložením zo strany konkurzného súdu okresnému súdu na jeho dožiadanie kompletného konkurzného spisu.

Z uvedeného potom pre sťažovateľa vyplýva, že odvolací súd nevyvrátil argumenty, na ktoré v konaní poukazoval. V rámci hodnotenia dôkazov sa adekvátne, čo sa týka myšlienkových konštrukcií, racionálne logickým spôsobom nevysporiadal s argumentačnými tvrdeniami, na ktoré poukazoval sťažovateľ.

Odvolací súd nedal podľa sťažovateľa odpoveď na jeho kľúčové námietky, hoci ich uviedol písomne vo svojom návrhu, vyjadreniach, ako aj vo svojom odvolaní. Za kľúčové námietky sťažovateľ považuje *„vyjadrenia Krajského súdu v Košiciach, list z 25. 05. 2011, list z 10. 06. 2011 a judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako aj Najvyššieho súdu Českej republiky“*.

Sťažovateľ je toho názoru, že postup krajského súdu zakladal právo na prístup k ochrane poskytovanej v mimoriadnom opravnom konaní pre odňatie možnosti konať pred súdom. Preto pokiaľ najvyšší súd jeho dovolanie odmietol, porušil jeho ústavou garantované práva uvedené v petite sťažnosti.

Sťažovateľ s napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu nesúhlasí a považuje ho za *„nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, zjavnú arbitrárnosť a z ústavného hľadiska za neudržateľné, čo má za následok porušenie základných práv sťažovateľa“*.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„1. Sťažnosti sa vyhovuje.

2. Základné právo [REDAKOVANÉ], podľa článku 46 ods. 1, Ústavy Slovenskej republiky, článku 36 ods. Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 271/2013 z 30. 01. 2014 a uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8 Co 79/2012 z 25. 03. 2013 porušené bolo.

3. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. 01. 2014, sp. zn. 2 Cdo 271/2013 a uznesenie Krajského súdu v Prešove z 25. 03. 2013, sp. zn. 8 Co 79/2012 sa zrušuje.

4. Vec sa vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

Sťažovateľ si uplatňuje nárok na náhradu trov konania a právneho zastúpenia voči porušovateľovi... , a to trovy právneho zastúpenia vo výške 340,90 EUR... na účet advokáta JUDr. Ladislava Lukáča... ,ktoré je Najvyšší súd SR povinný uhradiť do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého

návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (obdobne napr. I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu, ktorým odmietol jeho dovolanie vo veci obnovy konania.

II.1 K napadnutému uzneseniu krajského súdu

Vo vzťahu k sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 8 Co 79/2012 z 25. marca 2013, ústavný súd prvom rade skúmal včasnosť podania tejto časti sťažnosti.

V prípade podania dovolania a súbežne podanej ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí najvyššieho súdu o dovolaní a lehota na podanie takej sťažnosti bude považovaná za zachovanú vo vzťahu k predchádzajúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípade, ak bola podaná v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu [porov. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) vo veci Zvolský a Zvolská v. Česká republika z 12. 11. 2002, sťažnosť č. 46129/99]. Tak to bolo aj v danej veci.

Ústavný súd stabilne zdôrazňuje, že základné právo zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy zahŕňa aj právo na odôvodnenie rozhodnutia poukazujúc pritom aj na judikatúru ESLP, podľa ktorej právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997, m. m. pozri tiež rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, Annuaire, č. 303-B).

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má podať jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05). Povinnosť odôvodňovať rozhodnutie však nemôže byť ponímaná v takom zmysle, že je potrebné vysporiadať sa s každým argumentom. Podľa rozsudku ESLP vo veci Helle

v. Fínsko (sťažnosť č. 20772/92) z 19. 12. 1998 sa odvolací súd pri potvrdení prvostupňového rozhodnutia v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia súdu nižšieho stupňa.

Normatívnym vyjadrením zmyslu uvedeného rozhodnutia ESLP vo veci Helle v. Fínsko je v slovenskom právnom poriadku práve § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ústavný súd k citovanému ustanoveniu už vyslovil, že zákonodarcom upravenú fakultatívnu možnosť odvolacieho súdu obmedziť sa v odôvodnení potvrdzujúceho rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia je vždy potrebné v záujme ústavne konformného výkladu (čl. 152 ods. 4 ústavy) aplikovať aj vo svetle judikatúry ústavného súdu a ESLP zaoberajúcej sa právom účastníka občianskeho súdneho konania na riadne odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu. Ak tak všeobecný súd nepostupoval, jeho rozhodnutie je nevyhnutné považovať za arbitrárne, svojvoľné, a tým priamo zasahujúce do základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 118/2010).

Podstatou sťažnosti na porušenie v sťažnosti označených práv napadnutým uznesením krajského súdu je tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého krajský súd dostatočne svoje rozhodnutie neodôvodnil, pretože sa nevysporiadal zo závermi rozhodnutí, na ktoré poukázal sťažovateľ vo svojom odvolaní (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29 Odo 394/2002, ako aj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 285/99). Taktiež sťažovateľ namieta, že krajský súd ústavne nekonformným spôsobom vykladal podmienky povolenia obnovy konania, keď vyjadrenie konkurzného súdu, ako aj súpis majetku úpadcu spolu s prílohami (znaleckými posudkami) nepovažoval za dôkaz v zmysle § 228 ods. 1 písm. a) OSP a neposkytol sťažovateľovi zákonom vyžadovanú ochranu. Vzhľadom na to

nie je podľa neho z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu dostatočne zrejmé, prečo nepovažoval za dôvodnú jeho právnu argumentáciu uvedenú v odvolaní a jeho námietky za opodstatnené.

V nadväznosti na uvedené sa ústavný súd ďalej zaoberal posúdením obsahu napadnutého uznesenia krajského súdu z uvedených hľadísk.

Krajský súd prerokoval odvolanie sťažovateľa v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1 a 3 OSP a uznesenie okresného súdu o zamietnutí návrhu na obnovu konania potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP, pretože bolo podľa jeho názoru vecne správne.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia odcitoval § 219 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa s odôvodnením obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody, a v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením uznesenia okresného súdu o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania. Zároveň skonštatoval správnosť jeho dôvodov.

K odvolacím námietkam sťažovateľa uviedol, že *„Z obsahu spisu 7C 725/2004 Okresného súdu Prešov nepochybne vyplýva, že medzi účastníkmi konania až do rozhodnutia súdu 1. stupňa zostala spornou otázkou, či miestna komunikácia stojaca na parc. č. [REDACTED] - zastavené plochy a nádvoria o výmere 9673 m² vedenej na LV č. [REDACTED] KÚ [REDACTED] bola predmetom konkurznej podstaty úpadcu [REDACTED]*

Kým žalobca tvrdil, že táto komunikácia v súpise konkurznej podstaty do majetku zahrnutá nebola, žalovaný naopak tvrdil, že predmetom konkurznej podstaty bola. (č. l. 347 spisu Okresného súdu Prešov 7C 725/2004).

Odvolací súd má za to, že žalovaným teraz tvrdený dôkaz je zjavne nespôsobilý k tomu, aby súd návrhu na povolenie obnovy konania vyhovel. Nič totiž nebránilo žalovanému navrhnúť v pôvodnom konaní vykonať dokazovanie obsahom konkurzného spisu úpadcu [REDACTED] Krajského súdu v Košiciach. Takýto návrh na vykonanie

dokazovania však v pôvodnom konaní podaný nebol, hoci žalovaný potrebné informácie v tom čase mal, a preto v tomto štádiu konania už nie je rozhodujúci ani jeho obsah.

So zreteľom na vyššie uvedené možno vysloviť záver, že podmienka pre povolenie obnovy konania splnená nebola, keďže žalovaným predložený dôkaz - súpis majetku: [REDAKOVANÉ], správca konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ], IČO: [REDAKOVANÉ], sp. zn. 1K17/00-10, z ktorého z prílohy 2b vyplýva, že v súpise majetku je zahrnutá i stavba komunikácie, ktorá bola predmetom prevodu - kúpnej zmluvy uzavretej dňa 21. 11. 2002 medzi správcom konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ] a spoločnosťou [REDAKOVANÉ] (č. l. 3 súdneho spisu) nie je spôsobilým dôvodom obnovy konania.

Podľa ustanovenia § 228 ods. 1 písm. a) O. s. p. je predpokladom obnovy konania, aby dôkazy, ktoré tu v dobe pôvodného rozhodovania už existovali, nemohol účastník bez svojej viny použiť. Použitie dôkazu zo strany účastníka spočíva v tom, či účastník splnil zákonom uloženú povinnosť (§ 101 ods. 1 O. s. p.) prispieť k tomu, aby bol dosiahnutý účel konania predovšetkým tým, že pravdivo a úplne označil všetky potrebné dôkazné prostriedky. Okolnosť, či súd tieto dôkazy vykonal a či z nich vyvodil zistenie skutkového stavu pre svoje rozhodnutie, neznamená možnosť alebo nemožnosť účastníka použiť dôkazy v konaní. Nemožnosťou použiť dôkaz bez svojej viny v pôvodnom konaní nie je mienená len možnosť označiť dôkaz, ale aj nemožnosť predložiť ho účastníkom konania súdu.

Odvolačný súd sa tak vzhľadom k horeuvedenému nestotožňuje s názorom žalovaného, že dôkazy, ktoré v dobe pôvodného rozhodovania existovali, nemohol bez svojej viny použiť.

Odvolačný súd preto v súlade s ustanovením § 219 ods. 1, ods. 2 O. s. p. napadnuté uznesenie súdu 1. stupňa ako vecne správne potvrdil. “.

Pri preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov

(prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ústavný súd pripomína svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej je možnosť odvolacieho súdu uvedenú v § 219 ods. 2 OSP obmedziť sa v odôvodnení potvrdzujúceho rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia vždy potrebné v záujme ústavne konformného výkladu (čl. 152 ods. 4 ústavy) aplikovať aj vo svetle judikatúry ústavného súdu a ESLP (I. ÚS 342/2010, IV. ÚS 229/2010). Judikatúra ústavného súdu a Súdneho dvora Európskej únie nevyžaduje, aby bola v odôvodnení rozhodnutia daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (I. ÚS 183/2012, IV. ÚS 119/2012, rozhodnutia ESLP *Georgiadis v. Grécko* z 29. 5. 1997, *Higgins c. Francúzsko* z 19. 2. 1998).

Okresný súd v uznesení o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania podrobne uviedol dôvody, ktoré ho k jeho rozhodnutiu viedli. Zdôraznil najmä, že neboli preukázané okolnosti brániace zisteniu, že pripojený konkurzný spis nie je úplný v časti chýbajúceho súpisu majetku úpadcu, na základe čoho okresný súd dospel k záveru, že „*nejde o dôkaz, ktorý bez vlastnej viny v pôvodnom konaní použiť nemohol*“. Okresný súd vychádzajúc okrem iného aj z rozsudkov krajského súdu sp. zn. 9 Co 10/2008 z 10. júna 2008 a názoru Najvyššieho súdu Českej republiky vysloveného v rozsudku sp. zn. 5 Cdo 194/2008 z 11. septembra 2009 nepovažoval za preukázanú ani kumulatívnu podmienkou podľa § 228 ods. 1 písm. a) OSP, ktorou je skutočnosť, že tento nový dôkaz je právne spôsobilý privodiť navrhovateľovi priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

Okresný súd považoval za nevyhnutné napokon poukázať aj na nedostatočnú identifikáciu miestnej komunikácie uvedenej v súpise majetku úpadcu pod poradovým číslom 48.

Podľa § 228 ods. 1 OSP právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak

a) sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci,

b) možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci,

c) bolo rozhodnuté v jeho neprospech v dôsledku trestného činu sudcu,

d) Európsky súd pre ľudské práva rozhodol alebo dospel vo svojom rozsudku k záveru, že rozhodnutím súdu alebo konaním, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody účastníka konania a závažné dôsledky tohto porušenia neboli odstránené priznaným primeraným finančným zadosťučinením,

e) je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev.

Podľa § 232 ods. 1 OSP návrh na obnovu konania prejedná súd, ktorý o veci rozhodoval v prvom stupni.

Podľa § 234 ods. 1 OSP návrh na obnovu konania súd uznesením buď zamietne, alebo obnovu konania povolí.

Ústavný súd zo spisovej dokumentácie, ktorú mal k dispozícii, zistil, že sťažovateľovi bol umožnený reálny prístup k súdu, keď všeobecný súd na základe ním podaného návrhu na obnovu konania vo veci konal a rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sťažovateľom predložený dôkaz nie je spôsobilým dôvodom obnovy konania, keď nepreukázal žiadne nové skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní. Odôvodnenie namietaného uznesenia krajského súdu spolu s podrobným odôvodnením rozhodnutia okresného súdu dostatočne

objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia, pričom spôsob odôvodnenia uznesenia okrem iného aj s odkazom na odôvodnenie uznesenia okresného súdu o zamietnutí návrhu na obnovu konania nie je v prípade jeho zamietnutia návrhu v rozpore so zárukami vyplývajúcimi zo základného práva na súdnu ochranu; ústavný súd v tejto súvislosti poznamenáva, že v odôvodnení napadnutého uznesenia sa krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s námietkami, ktoré následne sťažovateľ formuloval aj vo svojej sťažnosti adresovanej ústavnému súdu. Z hľadiska procesného postupu krajský súd rozhodoval o odvolaní sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí návrhu na obnovu konania a návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania bol v súlade s § 234 ods. 1 OSP zamietnutý.

Ústavný súd prisvedčil názoru vo veci konajúcich všeobecných súdov, že sťažovateľ (aj v zastúpení právneho zástupcu) v priebehu pôvodného konania opakovane realizoval svoje procesné práva spočívajúce aj v nahliadaní do konkurzného spisu úpadcu, kedy mohol zistiť, že jeho chýbajúcou súčasťou je aj súpis majetku úpadcu. V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje jednu zo základných zásad práva, a to zásadu „*iura vigilantibus non dormientibus prosunt*“, v zmysle ktorej je právo dané v prospech bdelych, a nie spiacich, t. j. v prospech tých, ktorí sa o svoje veci starajú.

Navyše, v zmysle § 228 ods. 1 písm. a) OSP ide o kumulatívnu podmienku, kedy je potrebné, aby skutočnosť, rozhodnutie alebo dôkaz, ktoré účastník konania nemohol použiť v pôvodnom konaní, mohla privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

Taktiež nie je pravdou, že všeobecné súdy nereagovali na námietky sťažovateľa spočívajúce v poukaze na závery vyslovené v judikatúre najvyššieho súdu, ako aj Najvyššieho súdu Českej republiky, keď okresný súd odkázal na iný názor najvyššieho súdu vyslovený v rozsudku sp. zn. 5 Cdo 194/2008 z 11. septembra 2009, podľa ktorého v zmysle § 19 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní účinnom do 31. decembra 2005 je vec do súpisu konkurznej podstaty zahrnutá oprávnené iba vtedy, ak ten, kto uplatňuje, že vec sa nemala do súpisu zaradiť, nepodá v súdom určenej lehote

proti správcovi vylučovaciú žalobu, hoci bol konkurzným súdom poučený o tom, že vec bola zapísaná do súpisu a o právnych dôsledkoch nepodania žaloby.

Reálne garantovanie a uplatnenie základného práva na súdnu ochranu v konaní o obnovu konania neznamená, že by všeobecné súdy preberali skutkové a právne názory účastníka súdneho konania, ktorý sa domáha jeho obnovy.

Ústavný súd stabilne judikuje, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne (napr. I. ÚS 24/00, III. ÚS 53/02, IV. ÚS 181/04).

Ústavný súd nezistil, že by napadnuté uznesenie krajského súdu bolo arbitrárne a nebolo náležite zdôvodnené, preto nemá príčinu zasahovať do sféry pôsobnosti krajského súdu (I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04). Krajský súd (v spojení so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení uznesenia okresného súdu o zamietnutí návrhu na obnovu konania) sa podľa názoru ústavného súdu ústavne konformným spôsobom vysporiadal s námietkami sťažovateľa (identickými s námietkami obsiahnutými v sťažnosti ústavnému súdu, pozn.), čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poukazuje aj na doterajšiu judikatúru ESĽP, z ktorej možno vyvodíť, že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania (m. m. I. ÚS 5/02, A. B. v. Slovenská republika, rozsudok zo 4. marca 2003 a v ňom odkaz na ďalšiu judikatúru), pretože ide o rozhodnutia, ktoré priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru. Článok 6 ods. 1 dohovoru neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [bližšie pozri Svák, J. Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práva. Žilina : Poradca podnikateľa, 2003. s. 369 – 370; (m. m. IV. ÚS 382/09, IV. ÚS 403/09)].

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že námietky sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu krajského súdu sú zjavne neopodstatnené, keďže medzi týmto uznesením krajského súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ani právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala reálnu možnosť na to, aby na ich základe ústavný súd mohol vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu

Sťažovateľ namieta aj porušenie v petite označených práv napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu, ktorý ako dovolací súd odmietol dovolanie sťažovateľa vo veci obnovy konania, lebo po preskúmaní dovolania dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

Ústavný súd vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvozené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné alebo neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05). Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi základnými právami a slobodami, ktorých porušenie sa namieta, a napádaným rozhodnutím všeobecného súdu, prípadne postupu, ktorý mu predchádzal.

Ústavný súd v tejto spojitosti uvádza, že podľa svojej stabilnej judikatúry (II. ÚS 54/02) je oprávnený posúdiť neústavnosť konania, resp. rozhodovania všeobecných súdov, t. j. či v konaní pred nimi nedošlo k porušeniu procesnoprávných princípov konania (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Táto právomoc ústavného súdu však nie je spojená so vznikom oprávnenia a povinnosti hodnotiť právne názory všeobecných súdov, ku ktorým tieto

dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov, v tomto prípade ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktoré upravujú prípustnosť obnovy konania, tak ako sa toho domáha sťažovateľ. Súčasne ústavný súd zdôrazňuje, že reálne garantovanie a uplatnenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie v konaní o obnovu konania neznamená, aby všeobecné súdy preberali skutkové a právne názory účastníka konania, ktorý sa domáha jeho obnovy.

Sťažovateľ vidí porušenie svojich v sťažnosti označených práv v tom, že najvyšší súd sa riadne nevysporiadal s jeho námietkami vznesenými v dovolacom konaní proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorý zamietol jeho návrh na obnovu konania vedeného pred okresným súdom pod sp. zn. 7 C 725/2004, ktoré skončilo v jeho neprospech.

Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a zistil, že s v dovolaní uvedenými námietkami sťažovateľa sa vysporiadal jasne a zrozumiteľne v rámci posudzovania dôvodov dovolania (zistiťovanie podmienok prípustnosti obnovy konania) a zisťovaní prípadných väd konania (§ 241 ods. 2 a § 237 OSP).

Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia po oboznámení okresným súdom zisteného skutkového stavu a právnych záverov z neho vyplývajúcich dostatočne podrobne uviedol vecné a právne dôvody odmietnutia dovolania a k námietkam sťažovateľa konštatoval, že nesprávne právne posúdenie veci, ktoré sťažovateľ krajskému súdu vytýka, je podľa názoru najvyššieho súdu *„síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (vid' aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR uverejnené v zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov SR pod číslami R 43/2003 a R 54/2012)“*.

V závere najvyšší súd zhrnul, že *„pri skúmaní prípustnosti dovolania žalovaného bolo zistené, že tento opravný prostriedok žalovaného nesmeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustný (nie je podaný proti žiadnemu z rozhodnutí uvedených v § 239 ods. 1, 2 O. s. p., v dovolacom konaní nevyšli najavo procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. a nepreukázala sa žalovaným tvrdená existencia procesnej vady v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie odmietol*

podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné“.

Ústavný súd vychádzajúc z odôvodnenia dovolacieho súdu dospel k záveru, že najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí zrozumiteľne, logickým výkladom a vyčerpávajúcim odôvodnením dospel k záveru o nenaplnení podmienok dôvodnosti dovolania podľa § 241 ods. 2 OSP a prípustnosti dovolania podľa § 237 OSP, ako aj o nenaplnení podmienok obnovy konania podľa § 228 ods. 1 OSP, a preto dovolanie podľa § 243b ods. 5 OSP v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) OSP odmietol. Tomuto záveru predchádzal ústavne súladný výklad relevantnej právnej úpravy. Ústavný súd nezistil preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti žiadnu možnosť porušenia sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v súvislosti s napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Najvyšší súd dostatočne predstavil myšlienkové pochody, ktoré ho viedli k odmietnutiu dovolania, a preto jeho závery vyslovené v danej veci nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, ale ako také, ktoré (v posudzovanom prípade, pozn.) sú v súlade s obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru platí obdobne, ako bolo uvedené v časti II.1, a to že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania, o ktorú v dovolacom konaní išlo.

S prihliadnutím na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne

napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto jej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (obdobne napr. III. ÚS 117/09).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľa (zrušením predmetných súdnych rozhodnutí, priznaním primeraného finančného zadosťučinenia a úhradou trov konania) nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. januára 2016